

וועד ההלכה של כנסת הרבנים בישראל*

ראש חודש ניסן תש"פ

עמדותינו בשאלות שקבלנו בעקבות מגפת הקורונה

1. מניינים וירטואליים (באמצעות 'זום' וכיו"ב):

אנו בעד להתיר קיומם בימות החול על מנת להימנע מהסיכון שבהתקהלות וכדי להרגיש את ה"יחד" והחיזוק הקהילתי. המיעוט סובר שבמצב הנוכחי המנין הוירטואלי נחשב למנין רגיל וניתן לומר בו כל הדברים שבקדושה. הרוב סובר שהמנין הוירטואלי לא נחשב למנין רגיל, ולכן אסור לומר בו דברים שבקדושה כגון חזרת הש"ץ וקריאת התורה, אבל יש להתיר אמירת "קדיש יתום" כיוון שיש אומרי קדיש שזקוקים לו באופן נפשי, ואין חשש ברכה לבטלה באמירת "קדיש". בנוסף לכך, ישנו תחליף יפה בסידורנו **ואני תפילתי** ל"קדיש יתום" כשאינ מניין (עמוד 287).

2. מומלץ לערוך **קבלת שבת וירטואלית לפני כניסת השבת, והבדלה וירטואלית אחרי צאת השבת**, אך אין להתיר מניינים וירטואליים בשבת.

3. **טהרת המת** - יש לפעול לפי הנחיות משרד הבריאות אשר בשלב זה אוסרות על טהרת המת אם נפטר מקורונה. אין להלין את המת אלא לקבור לפי ההנחיות של המשרד.

4. **טבילת נידה**: אם אי אפשר לטבול במקווה בגלל חשש לחיידקי קורונה, על בני הזוג להימנע ממצות "פרו ורבו" ו"עונה" אבל לצורך תמיכה הדדית וקרבה בעת הזאת ניתן להקל בהרחקות כגון נגיעה, חיבוק ונישוק. רב אחד סובר שאם לא תהיה אפשרות לטבול במקווה שלשה חודשים או יותר, יש לשקול התרת טבילה בבריכת שחיה או אפילו אמבטיה אשר יש בה 40 סאה מים, ולא לגזור פרישות דרך ארץ.

5. **עריכת סדר פסח בבידוד** – אנשים אשר יהיו ב'בידוד' בליל פסח, יצטיידו מראש במצרכים הדרושים לעריכת 'סדר' כהלכתו.

אם יחיד או זוג מרגישים שהוא/הם לא מסוגלים לקיים את המצווה "והגדת לבנך" אם לא יהיו בחברת ילד/ים, או נכד/ים או אפילו בלי "נוכחות" של קרובי משפחה אחרים או חברים, רשאים לערוך מעין סדר פסח מ"הא לחמא עניא" עד סוף "מגיד" באופן מקוון (באמצעות סקייפ, זום וכיו"ב) עם הקרובים לפני כניסת החג (י"ד בניסן לפני הדלקת נרות). ניתן להרבות בלימוד ולשיר את השירים האהובים שבסוף ההגדה. אחרי ניתוק המחשב/טלפון והדלקת נרות החג, יש לערוך "קידוש" ולהוסיף את החלקים ההלכתיים של הסדר. ב"ה כנסת הרבנים תוציא לאור הגדה מקוצרת העונה על הדרישות ההלכתיות.

אם ערב החג (צהרי י"ד בניסן) אינו מתאים לאירוע הנ"ל, ניתן גם לקיים מעין סדר מקוון במוצאי החג הראשון כמו שאחינו בתפוצות עורכים סדר פסח שני. אפשרות נוספת היא לדחות את ה"סדר" המורחב בתקווה שיהיה מותר להתקהל כעבור חודש, בפסח שני. בזמן שבית המקדש היה קיים, אלה שלא יכלו להקריב את קרבן פסח במועדו הקריבו בי"ד באייר.

יש המלצה של כמחצית חברי הוועד להתיר חיבור עם בני משפחתם באופן מקוון (באמצעות סקייפ, זום וכיו"ב) לפני כניסת החג, ולערוך את כל ה'סדר' אחרי חשיכה באופן מקוון.

ההסתייגויות מבוססות על איסור שימוש בחשמל, או על חשש של כתיבה במחשב או התעסקות אחרת במחשב שאינה מתאימה ליום טוב, או החשש שאנשים עלולים לחשוב שיש היתר גורף להשתמש במחשב במועדים ובשבתות.

6. מזון 'כשר לפסח' – כבר כעת אפשר להשיג את כל מוצרי המזון הדרושים לשבעת ימי החג בחותמת "כשר לפסח" לשנת תש"פ, כך שאין הצדקה להתיר גם במצב הנוכחי אכילת מזון מעובד שלא קיבל הכשר. מכירת חמץ תהיה באופן מקוון, ללא צורך לצאת מן הבית.

7. דחיית חתונות – איסור התקהלות הוא פועל יוצא של פיקוח נפש, ולכן אם יש אפשרות לערוך את החופה תוך שמירה על הוראות משרד הבריאות (קהל מצומצם ורווח בין אדם לאדם) – מה טוב! אין חובה של מניין בטקס ה"קידושין" אך יש חובה של מניין מבוגרים (כולל החתן והכלה) בטקס ה"נישואין" (שבע ברכות) שאחריו. בשעת הדחק מותר לערוך "קידושין" בנוכחות רב ושני עדים בלבד. יש מחלוקת אם ניתן לברך "שבע ברכות" הנישואין בנוכחות מניין וירטואלי. אם אין תנאים המאפשרים חתונה בלי לסכן את בריאות המשתתפים, יש לדחות את החתונה למועד מתאים.

8. דחיית טקסי בני-מצווה בר-מצווה/בת מצווה שכבר למד/ה קריאת פרשת השבוע ו/או ההפטרה ונאלץ לדחות את עלייתו/ה לתורה עד שתעבור סכנת המגיפה, יוכל/תוכל לקרוא את הפסוקים שלמד כתוספת לקריאת הפרשה וההפטרה בשבת שיתאפשר הדבר.

***וועד ההלכה של כנסת הרבנים** נוסד בשנת תשמ"ה ומונה היום שבעה רבנים: גיל נתיב יו"ר, שלמה זכרוב יו"ר, דיאנה וילה, ארי חסיד, אבי נוביס-דויטש, פרץ רודמן ומיכל שורץ. יש שני רבנים המשמשים כ"חברי-כבוד": דוד גולינקין ומיכאל גרץ ושני משקיפים: הרב אנדי סאקס (מזכ"ל כנסת הרבנים) והרב מייקי גולדשטיין (יו"ר כנסת הרבנים). תפקיד הוועד הוא לתת מענה לשאלות של חברי התנועה המסורתית ולציבור הרחב. כל תשובותינו שאושרו נמצאות באתר התנועה www.masorti.org.il בתוך הוועד יש דעות שונות ומחלוקות לשם שמים. אנו נקלעים להתלבטויות המאפיינות את התנועה מסורתית-קונסרבטיבית בעולם כולו: על דגל הפלורליזם ההלכתי שלנו חרוטות המלים "אלו ואלו דברי אלהים חיים". התנועה שלנו מציעה קורת גג רחבה ליותר ממיליון יהודים הנבדלים זה מזו באורח חייהם. מאידך אנו שואפים לביסוס מכנה משותף של מחויבות לשמירת תורה ומצוות. האיזון בין מגמות אלה בוועד ההלכה הוא ע"י מתן הכשר לקשת של תשובות הלכתיות.

